

Ved brev af 6. oktober 2006 har Statsrevisoratet anmodet Justitsministeriet om at redegøre for de foranstaltninger og overvejelser, som Statsrevisorernes beretning nr. 17/2005 om indsatsen mod momskarruselsvindel har givet anledning til.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet følgende udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet:

"1. Rigsrevisionen har i sin beretning samlet set fundet, at myndighedernes tilrettelæggelse af sagsbehandlingen vedrørende sager om momskarruselsvindel er tilfredsstillende.

Rigsrevisionen har ligeledes noteret sig, at SKAT, politiet og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØK) i de senere år har taget initiativer til at styrke samarbejdet mellem myndighederne og løbende har inddraget erfaringer fra momskarruselsager for at styrke kontrol og efterforskning.

Rigsrevisionen har således fundet det tilfredsstillende, at myndighederne i større omfang anvender projektorienterede efterforskningsforløb, og at undersøgelsen har vist, at SKAT, politiet og SØK har inddraget erfaringerne fra momskarruselsagerne til at opnå et bedre grundlag for kontrol og efterforskning. Dette er sket i form af kompetenceudvikling hos de medarbejdere, der udfører kontrollen og efterforskningen, ved løbende at gennemføre kurser og uddannelse om økonomisk kriminalitet.

Endvidere peger Rigsrevisionen på, at SKAT og SØK i 2005 nedsatte en enhed – en såkaldt taskforce – med det formål at styrke indsatsen mod grov momssvindel, herunder momskarruselsvindel. Taskforcen er kommet med en række anbefalinger, herunder at der på baggrund af de foreliggende momskarruselsager udvikles en risikoprofil, som gør, at myndighederne hurtigere er i stand til at identificere virksomheder, der kan tænkes at deltage i momskarruselsvindel. Samtidig er der etableret en model for myndighedernes samarbejde i form af et aktivitets- og informationsflow, der skal gøre myndighederne i stand til hurtigere at udveksle informationer om mistænkte.

Rigsrevisionen har fundet det tilfredsstillende, at myndighederne har taget dette initiativ, som ifølge myndighederne vil kunne styrke indsatsen mod momssvindel.

Endelig har Rigsrevisionen fundet det tilfredsstillende, at Justitsministeriet har oplyst, at Rigsrevisionens anbefalinger nu er fast praksis i SØK, herunder projektorienteret arbejde og tidlig anklagerindsats.

Rigsrevisionen har dog påpeget visse steder, hvor myndighedernes behandling af momskarruselsager kan styrkes yderligere, jf. nedenfor under pkt. 3.

2. Statsrevisorerne har ligeledes bemærket, at SKAT, politiet og SØK har tilrettelagt en tilfredsstillende behandling af momskarruselsager, men at sagsbehandlingen dog kan styrkes yderligere, bl.a. gennem projektorganisering, opstilling af mål og tidsrammer mv.

3. I det følgende redegøres for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen og statsrevisorernes bemærkninger har givet anledning til.

Rigsrevisionen har bemærket, at SØK, politiet og SKAT ikke i alle sager har opstillet mål og tidsrammer for sagsbehandlingen. Desuden er det ikke i alle sager fra starten gjort klart, hvilke

kompetencer der er nødvendige for sagernes fremdrift. Dette kan medvirke til, at sagerne trækker ud.

Rigsrevisionen finder således, at SØK, politiet og SKAT i alle sager bør gøre klart, hvilke kompetencer der er nødvendige for sagernes fremdrift. Dette kan gøres ved at organisere samarbejdet i fælles projektgrupper, så alle relevante kompetencer inddrages. Der bør endvidere opstilles mål og tidsrammer for sagsbehandlingen. Endvidere har Rigsrevisionen bemærket, at anklageren kun i få sager har været inddraget fra starten.

Som nævnt ovenfor har der for så vidt angår SØK i større sager i en længere periode været arbejdet projektorienteret. Der blev således i 2000 udarbejdet en vejledning for arbejdet med den komplicerede, økonomiske kriminalitet – den såkaldte Efterforskningsmodel 2000, og denne model for projektorienterede efterforskningsforløb er siden blevet videreudviklet til Efterforskningsmodel 2005.

Det er et af SØK's mål for 2007, at Efterforskningsmodel 2005 nu skal anvendes i alle sager for at sikre kvalitet, effektivitet og legalitet, og der er blevet udarbejdet en konkret handleplan for denne målsætning. Endvidere har SØK i perioden september-november 2006 gennemført et internt kursus vedrørende implementeringen af Efterforskningsmodel 2005 med deltagelse af alle faggrupper på alle niveauer.

Mål- og tidsrammestyring er indbygget i selve modellen, og anvendelsen af modellen er undergivet en løbende evaluering. Endvidere indgår det som en del af det projektorienterede arbejde, at efterforskere og anklagere inddrages fra starten, ligesom det forudsættes, at alle relevante kompetencer og ekstern bistand inddrages i projektarbejdet. Herudover er der særlig fokus på, at sagsstyringen sikres gennem løbende evalueringer.

For så vidt angår politikredsene giver etableringen af politiadvokaturer for økonomisk kriminalitet som led i udmøntningen af politireformen grundlag for mere projektorienterede efterforskningsforløb.

Der vil i forbindelse med gennemførelsen af politikredsreformen fra Rigsadvokatens side fremover årligt blive opstillet en række generelle mål- og resultatkrav til politikredsenes indsats, som yderligere vil kunne medvirke til at sikre, at sagerne bliver hurtigt og effektivt behandlet.

Endvidere giver politikredsreformen mulighed for at udbygge og fastholde specialkompetencer og den fornødne rutine hos efterforskere og anklagere, hvilket efter SØK's opfattelse vil styrke indsatsen.

Endelig kan det nævnes, at der som et led i anklagemyndighedens udviklingsplan 2007-2009 skal etableres en række fagudvalg for anklagemyndigheden med repræsentation af politikredsene, statsadvokaturerne og Rigsadvokaturen.

Fagudvalget om økonomisk kriminalitet skal bl.a. drøfte den generelle udvikling på områderne for bl.a. formueforbrydelser og sager vedrørende overtrædelse af skatte- og afgiftslovgivningen, særlige fokusområder og behovet for nye initiativer, herunder med henblik på vidensdeling. Etableringen af fagudvalg vil således kunne medvirke til at optimere sagernes behandling.

En væsentlig problemstilling for sager om moms-karusellsvindler er sagstilsikring, dels i relation til sagsgenstanden, og dels i relation til involverede personer. Omfanget af sagsbeskæring er afgørende for sagernes omfang og i sidste ende for ressourceforbruget og den tidsmæssige

udstrækning af sagerne. Der indgår nødvendigvis i beslutninger vedrørende sagsbeskæring en række modsatrettede hensyn, herunder:

- Bevismæssige og juridiske hensyn kan tilsige, at der efterforskes større dele af sagskomplekset mod flere personer, hvoraf nogle vil være bosat i udlandet.
- Ressourcemæssige hensyn kan tilsige, at der sker en omfattende sagsbeskæring.
- Retshåndhævelsessensyn kan tale imod en for omfattende beskæring.
- Politiets og anklagemyndighedens almindelige ressourcemæssige prioriteringer.

Sagsbeskæring er en nødvendig del af den projektorienterede arbejdsform og er dermed en del af den løbende sagsbehandling i SØK. Det må forventes, at gennemførelsen af den nye struktur inden for politi- og anklagemyndighed med færre politikredse og oprettelse af specialadvokaturer med anklagere, der kan opbygge erfaring med særlige sagskategorier, yderligere vil forbedre forudsætningerne for sagstilskæring.

Rigsrevisionen har ligeledes fundet det væsentligt, at der er kontinuitet i sagsbehandlingen, så der f.eks. ved skift af anklager sikres en fortsat fremdrift i behandlingen af sagerne.

SØK er enig i, at det er vigtigt at sikre kontinuitet i sagsbehandlingen. I den forbindelse skal det oplyses, at Rigsadvokaten med det formål at sikre, at større straffesager fremmes mest muligt, den 18. september 2006 indførte en ordning for bl.a. politikredsene og SØK, hvorefter der skal ske indberetning om alle sigtelser, der har verseret i 2 år, uden at der er taget stilling til tiltaleespørgsmålet. Samtidig skal forsvareren for den sigtede orienteres om, at sagen indberettes, ligesom forsvareren skal oplyses om muligheden for at klage over sagsbehandlingstiden til den overordnede anklagemyndighed.

Vurderingen af sagsforløbet kan bl.a. give klageinstansen anledning til at pålægge myndigheden at fremme sagen, at foretage nærmere angivne konkrete efterforskningsskridt, eller at efterforskningen skal afsluttes og/eller tiltaleespørgsmålet skal afgøres inden for en nærmere anført kortere frist."

Rigsadvokaten har over for Justitsministeriet henholdt sig til Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitets udtalelse.

Justitsministeriet kan ligeledes henholde sig til udtalelsen.

Justitsministeriet skal herudover bemærke, at Rigsrevisionen har peget på, at SKAT's kontrol af virksomheder, som ønsker at blive registreret, vil kunne styrkes, hvis SKAT får direkte adgang til at kontrollere i forhold til politiets oplysninger om personer, der er mistænkt for økonomisk kriminalitet. Som Rigsrevisionen også anfører, vil en sådan direkte adgang for SKAT kræve en lovændring.

SØK har over for Justitsministeriet oplyst, at SKAT i praksis efter en konkret vurdering får udleveret de oplysninger, som politiet er i besiddelse af, og som er nødvendige for SKAT's kontrolvirksomhed. SØK finder på den baggrund ikke, at der er behov for en lovændring på området med henblik på at give SKAT direkte adgang til de oplysninger, som politiet måtte have. Justitsministeriet kan tilslutte sig SØK's vurdering, og ministeriet finder således heller ikke, at der er behov for ny lovgivning på området.

Kopi af redegørelsen er sendt til Rigsrevisor, St. Kongensgade 45, 1264 København K.

Lene Espersen

/Lene Volke Roesen